

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15Csp/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120208721
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120208721.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31575951, proti žalovanému: E. H., X.. XX.X.XXXX, L. O. XXXX/XX, XXX XX J.-X. Š., o zaplatenie zmluvného úroku, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 17,9 % ročne zo sumy 2.767,67 EUR od 22.12.2015 do zaplatenia najdlhšie do 15.11.2023.

II. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca pôvodne žalobou doručenu súdu dňa 14.03.2016 pod sp. zn. 15C/91/2016 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 2.767,67 EUR, nezaplatených poplatkov za poistenie 3,99 EUR, úroku 152,92 EUR, úrokov z omeškania vo výške 1,23 EUR, úroku 17,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 2.767,67 EUR od 22.12.2015 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny a nezaplatených úrokov ako aj trov konania. V dôvodoch žaloby uviedol, že so žalovaným uzatvoril úverovú zmluvu dňa 25.11.2013, na základe, ktorej mu poskytol peňažné prostriedky vo výške 3.000 EUR, pričom poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol povinný splatiť do 15.11.2023. Po vyčerpaní úveru žalovaný porušil zmluvné povinnosti, preto bol listom zo dňa 21.12.2015 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru do dátumu uvedeného vo výzve.

2. Žalovaný nepoprel čerpanie úveru a v prípade, ak ho súd zaviaže na úhradu dlžnej sumy požiadal o možnosť splátok v maximálnej výške 60 EUR.

3. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, listinnými dôkazmi Úverovou zmluvou z 25.11.2013, Všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu, výzvou na predčasné splatenie úveru z 21.12.2015, upomienkou z 21.10.2015, sadzobníkom poplatkov, vyjadrením žalobcu, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil:

4. Zmluvné strany uzavreli dňa 25.11.2013 Úverovú zmluvu na základe ktorej poskytla banka klientovi peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru za podmienok uvedených v Úverovej zmluve a VOP. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3.000,- Eur s úrokovou sadzbou 17,9 %, súbor poistenia A, poplatok za poskytnutie úveru 150,- Eur, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 1,33 Eur mesačne, výška anuitnej splátky 54,10 Eur, termín splatnosti prvej splátky 16.12.2013, počet splátok 120, splácané v 15-ty deň v mesiaci, splatnosť úveru 15.11.2023 inkasom z osobného účtu, výška RPMN 21,5 %, priemerná RPMN 19,35 %, celková čiastka ktorú musí klient zaplatiť 6.642,- Eur.

5. Výzvou zo dňa 21.12.2015 vyzval žalobca žalovaného na predčasné splatenie úveru vo výške 2.985,81 Eur do 31.12.2015 z dôvodu opakovaného nerešpektovania zmluvných podmienok a neobnovenia si plnenia zmluvných povinností. Pred vyhlásením predčasnej splatnosti žalobca vyzýval žalovaného na úhradu dlžnej sumy 120,59 Eur upomienkou z 21.10.2015.

6. Žalobca v písomnom stanovisku doručenom súdu 19.2.2017 špecifikoval uplatnený nárok keď uviedol, že do dátumu predčasného zosplatnenia úveru zaplatil žalovaný 232,33 Eur do 21.12.2015, na základe čoho dlžná istina ku dňu predčasného zosplatnenia predstavovala 2.767,67 Eur. Žalobca tiež špecifikoval úroky vyčíslené na 152,92 Eur v zmysle dohodnutého úroku v zmluve za obdobie od 25.11.2013 do 16.9.2015.

7. Žalobca tiež špecifikoval úroky z omeškania na sumu 1,23 Eur za obdobie od 17.9.2015 do 21.12.2015.

8. Žalovaný vo výpovedi uviedol, že čerpal pôžičku, ktorú prestal splácať asi pred rokom. Aj v čase čerpania pôžičky aj v súčasnosti je zamestnaný v spoločnosti RNS, ktorá pôsobí v rámci U.S. Steel s príjmom cca 800,- Eur. V prípade ak ho súd zaviazne na úhradu dlžnej sumy, požiadal o možnosť splatiť vzniknutý dlh v splátkach po 60,- Eur.

9. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10. Podľa § 2 písm. a/, b/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, sa na účely tohto zákona rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,5a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20140901.html>>

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 9 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov,

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

(3) Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

(4) Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.

(5) Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

(6) Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

(7) Veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

(8) Veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

(9) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

(10) Veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>>, osobitného zákona 18a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> alebo o osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

12. Podľa § 11 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov,

(1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>,

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

(2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb., zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. (ďalej „OZ“)

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 1,2,3,5 OZ, (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Podľa § 54 OZ, (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

(2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

(3) V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

17. Podľa § 517 ods. 1 OZ, (1) Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

(2) Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Súd I. inštancie v konaní pod sp. zn. 15C/91/2016 rozsudkom zo dňa 27.04.2017 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.925,81 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.920,59 EUR od 22.12.2015 do zaplataenia mesačnými splátkami vo výške 60 EUR; výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a výrokom III. priznal žalobcovi voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

19. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že nevyhovelo žalobe iba v časti požadovaného zmluvného úroku, ktorý si žalobca uplatnil vo výške 17,90 % ročne z nezaplataenej istiny od 22.12.2015 zaplataenia s poukazom na právny názor Krajského súdu v Prešove vyslovený v rozhodnutí 6Co/190/2014.

20. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 18.10.2017 pod sp. zn. 12Co/69/2017 potvrdil rozsudok súdu I. inštancie v jeho napadnutej zamietavej časti a o trovách konania s tým, že sporovým stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania neprizná. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 27.11.2017.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 16.06.2020 pod sp. zn. 5Cdo/42/2020 rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18.10.2017 pod sp. zn. 12Co/69/2017 a rozsudok Okresného súdu Prešove z 27.04.2017 pod sp. zn. 15C/91/2016 vo výroku, ktorým zamietol žalobu a rozhodol o náhrade trov konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil Okresnému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí uviedol, že z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobca za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú otázku považuje za otázku existencie a výšky nároku na zaplataenie zmluvného úroku po predčasnom zosplataení úveru. Zastáva právny názor, že nárok na zaplataenie zmluvného úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie teda aj po predčasnom zosplataení úveru.

23. Otázka kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplataení úverovej zmluvy, kde jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, je predmetom dlhodobej diskusie odbornej verejnosti, nakoľko jednoznačné legislatívne riešenie, ktoré by sa výslovne problematike vyjadriло absentuje.

24. Jedna kategória rozhodnutí zmluvné úroky po zosplataení neprípúšťa a priznáva len úroky z omeškania. Odôvodňuje to tým, že po nadobudnutí splatnosti úveru veriteľovi vzniká nárok na vrátenie

požičanej sumy vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru. Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom.

25. Druhá skupina rozhodnutí kumuláciu zmluvne dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania po predčasnom zosplatnení úveru pripúšťa. Argumentuje zmluvnou autonómiou strán, kedy žiaden zákon výslovne nezakazuje dohodnúť úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná do jej faktického vrátenia veriteľovi, teda i za dobu, v ktorej sa dlžník ocitne v omeškani so splnením svojho záväzku. Pokiaľ by takáto dohoda nebola prípustná, mohlo by to vyvolať absurdnú situáciu, keby sa dlžník porušením svojich zmluvných povinností splácať úverové splátky dostal do výhodnejšej pozície, v ktorej by napriek nevráteniu peňažných prostriedkov mal tieto vo svojej dispozícii naďalej bez povinnosti uhradiť odmenu za ich poskytnutie.

26. Tretia skupina rozhodnutí pripúšťa kumuláciu dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania obmedzene iba do výšky, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný na dohodnutých úrokoch zaplatil. Vychádza z názoru, že aj po predčasnom zosplatnení úveru zostáva záväzok platiť úrok rovnaký ako v čase jeho dojednania teda patrí v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to či k omeškaniu dlžníka splatením úveru došlo alebo nedošlo. Súčasne vyslovila názor, že dojednanie, podľa ktorého veriteľovi patria v prípade omeškania dlžníka úroky až do skutočného vrátenia istiny úveru je pre dlžníka - spotrebiteľa nevýhodné a preto v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatné.

27. Zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zák. č. 129/2010 Z.z. Tento zákon, ale nepokryva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ust. Obchodného zákonníka o zmluve o úvere § 497 a nasl. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré možné prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 OZ).

28. Z ust. § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať uvedenie doby trvania zmluvy. To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 veta 1. Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

29. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka ani v prospech veriteľa.

30. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

31. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedoknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ.

Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký ako v čase jeho dojednanja, teda veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie bez ohľadu na to či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nie.

32. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená, že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

33. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednanja, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník-spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je teda porušením ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

34. Na druhej strane postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednanja nezhorší, pretože v prípade, ak v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

35. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

36. Podľa § 455 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

37. Na základe vyššie uvedených záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, potom súd I. inštancie vyhovel žalobe aj v časti uplatnených zmluvných úrokov po termíne vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vo výške 17,9 % ročne z nesplatennej istiny úveru vo výške 2.767,67 EUR od 22.12.2015 až do jej úplného zaplatenia najdlhšie však do 15.11.2023, kedy v zmysle uzatvorenej zmluvy o úvere bol dohodnutý termín konečnej splatnosti úveru.

38. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v plnom rozsahu úspešný v prvoinštančnom, odvolacom ako a dovolacom konaní bol priznaný voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

41. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.